

Liederen en balladen

Aart van der Leeuw

bron

Aart van der Leeuw, *Liederen en balladen*. W. Versluys, Amsterdam 1911

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/leeu003lied01_01/colofon.php

© 2016 dbnl

De Legende van Eludoor.

Voorzang.

Zij beiden in volkomen rust,
Een oude man en vrouw,
Den klokslag van het laatste uur
Bij 't doovend vuur der schouw.

Zooals het najaarsblad bewaart
In 't dorre een schim van jeugd,
Groefd' hun gelaat het vroeger leed
En vreugd die niet meer heugt.

Reeds heeft de jongste daad bij 't scheiden,
Als goede gave en recht,
Op knie en schoot hun moede handen
Roerloos ineengelegd.

Zij zwijge' en zoo hun oog nog blinkt,
Het is een schijn der schouw;
Wenschen die wekken zijn voorbij
Voor d'oude man en vrouw.

Daar dringt van de gestorven wereld,
Buiten uit wijden nacht,
Vragend de beurtslag van een voetstap:
Is er een hart dat wacht?

De grijsaard, rijzend uit zijn droomen,
Richt zich in killen schrik,
Moedertje, droever, kromt zich dieper,
Doch hoopt een oogenblik.

De wreede schreden zijn verklonken
En, arme, bleeke vlam,
Ligt in haar asch tezaamgezonken
Waan die niet wezen kan.

Weer klinkt een stap, weer starren zij,
Het is een duivelsch spel,
De hemel in een schijn beloofd,
En dan, herkend, de hel.

Het is een wreed, waanzinnig spel
Die tred die zwelt en deist,
En op hun beider oud gezicht
Dat licht dat kwijnt en rijst.

De nacht breekt open in gejuich,
Een verre klok die luidt,
Heil wie op wonderen vertrouwt
En zoo wat nadert duidt.

Een sombergrauwe bedelaar
Stom op den drempel staat.
De deur sloeg open, wind woei koud.
Wee waar geen brood voor baat.

Zie hoe zijn uitgestoken hand
Meer dan een aalmoes vraagt.
Wat wil hij van die oude liën
Wien de herinring knaagt?

Hij knielt en breidt zijn armen uit,
De grijsaard slaat een kruis,
Zij, als waar' die wensch zonde, zucht:
God is mijn zoon weer thuis?

De vader schudt het hoofd en zegt:
Ik wil mijn blonden jóngen,
Die heenging op een zomerdag,
Toen nooit meer heeft gezongen.

Den vreemdling duizelt, ach hem kroont
Geen gouden lokkengloor,
En lust naar zang is lang vergaan,
Hem rest slechts van voorheen een naam,
Hij fluistert: Eludoor.

Nu werd de zielsvreugd van drie menschen,
Stil en verrukt, een feest,
Waarvan de overschoone weelde
Beelden en woorden vreest.

Hij beurt zich noode van den boezem
Waar hij gesluimerd had,
Zoo is de droom vervuld der moeder,
Zij lacht alsof zij bad.

Dan staart hij blind van milden weemoed
Lang op den ouden man:
'Ik voel dat hij dien blonden jongen
Nog niet vergeten kan;

Maar laat ik, denkend welke wisling
Morgen aan avond bindt,
Verhale' in hoeveel weeën groeide
Ik uit dat wilde kind.'

Hij spreekt; eerst traag in doffe tonen,
Schromend en ongewend,
Doch allengs warmer, als een wijze
Die men van vroeger kent:

Eerste Zang.

'Soms zijn er dagen dat de zon
Zoo simpel en zoo naakt,
In louter blankheid van zijn licht,
Als uit een wieg ontwaakt,

Dan tooit de wereld zulk een jeugd
Dat haar de knaap begrijpt
En vol verlangen, machteloos,
Mee met haar vruchten rijpt.

Zóo kwam de ochtend waar het lied
Mij als een bloem ontviel,
Dat, vader, mij verbeelden bleef
Jong in uw lieve ziel.

Dacht ik aan ridders en hun lans
Toen 'k brak een lindetak
En, lijk een vlag, bloesem en blad
Tartend den dag toestak?

Drie ruiters maakten levenswarm
De ledige eenzaamheid,
Zij stegen tusschen 't korenblond,
Dan doken naar den horizont,
Ik volgde, droomgeleid,

En wist niet hoe 't een reis zou blijken
Waar droef vaarwel voor past,
Maar stapte als vroeger, toen nog moeder
Mij hield aan 't handje vast.

Verblijd voelde ik de luchte lust,
Hoe morgendauw de vingers kust
Die door de struiken streelen,
En liet, op mijn verliefd gefluit,
Luider de vogels kweelen.

Zoo liep ik uren ongewekt
En licht, als wel in droomen,
Waar een visioen voorbij ons trekt
Van wouden, weide en stroomen.

Ach dat die vreugd haar avond bracht,
Mij moeide niet zijn val,
Eer hij in bloed en schaduw lag
Zwaar op het doodsche dal.

Ik hoorde een verborgen beek
Dof in het duister zuchten,
Door 't sombre loover huiveren
Weeklagende geruchten;

Toen, dat de wolken langzaam trokken
Deed mij het hart ontzinken,
Jammrend den schreeuw van de versmachten:
O moeder geef te drinken.

Ik gruwde daar mijn schrille stem
Een vreemden weerklank schiep,
Of ze uit spelonk en scheemrend woud
't Spookwezen wakker riep.

Er viel een tak, en ritselen
Leek een gefluisterd woord,
Dat beukenkronen buigen deed
Als wie geheimen hoort,
En zorgzaam-schrijdend sloop een vrouw
Door die bewogen poort.

Zij bracht bedachtig, zonder storten,
Een nap vol blanken room
En noodde 'laaf U' als een kranke
Men noodt, met drang en schroom;

Heur haren daalden langs mijn handen
Of zomerregen viel,
Dank, dat mij elfensproken wiegden
In slaap bij 't spinnewiel:

Nú wist ik dat, wen zeegroene oogen
Lokken, de dood loert mee,
En door een lach, lijk vogeltjuiken,
Geluk verwelkt tot wee.

Zoo zij, en van mijn lippen welde
Wel menig trouw gebed,
Ik sloeg den arm die wilde koozen,
Daar lag de melk als witte rozen
Op 't mosbed uitgespet.

Kent gij den blos van hem die schenkt
Wat hij zeer kostbaar weet,
Welk broos gebaar die gave onthult?
Zoo streek zij neer heur kleed.

Ik die als liefst geheim der vrouw
Nauw 'r lokken noemen dorst,
Mij bloeide tegen, weeldevol,
Een teergeronde borst.

Is niet naar dezen vorm gebootst
Alles wat laafnis biedt?
En danken bekers aan haar boog
Hun eedle welving niet?

Zooals een bronvaas overleent
En koelend vocht vergiet,
Bood zij haar borst, die milden dauw
Mijn lippen drenken liet.

Mij was te moede of ik een toover
Uit smeltend bergsneeuw dronk,
En voor het laatst mijn stervend leven
Wonder-verhelderd blónk.

En bij mijn eerste teug vergat ik
God en zijn heilig woord,
En bij de tweede teug vergat ik
U en 't geboortoord.

En bij de derde teug, verwonnen,
Klopte niet meer mijn hart,
Ijskoud, als kille storm des winters
Der golven pols verstart.

Zij ging, echo en wind verwaaiden
Haar hoonlach wijd en zijd,
Ik vond me een bed gespreid,
En rustig aadmend lag de aarde
Als bruid mij aangeleid.

Tweede Zang.

Toen ik ontwaakte blonk de dag
Vertrouwlijk in de bloemen;
Ik vouwde niet de handen saâm
God in zijn werk te roemen;

Doch rees en schreed als een die 't leven
Slechts aan zichzelf dankt,
En niets dan sterk en vrij te wezen
Voor 't blijde lijf verlangt.

Ik wond een krans van veldgeflour
Los om mijn blonde haren
En toog, of ik een koningszoon,
De wei mijn kroonzaal ware.

Dus spilde ik staag bij 't uchtendklaren
Den wijn der dageraad,
In lust en spel, wat is geschonken
Tot staling voor de daad.

Dan, wen de noentijd blakend maande
Naar maal en sluimering,
Riep mij het woud, waar schâuwverscholen
't Zoet van de takken hing.

Bij twijg en stengel diep genesteld,
Wier liefgesterde bloemen
En fijn-dooraderd blad hun namen
In minnetaal doen noemen,

Proefde ik het kalmend-koele vleesch,
Dat op de tong versmelt,
En hoe een harde kern verkwikt,
Blank uit haar bast gepeld.

Vaak legde mij een dwalend dier
Zijn kop aan schoot of schouder,
Zoo zonder argwaan als een kind,
Maar warmer en vertrouwder.

Dan liet ik ruw mijn vingers strooken
Ruij haar, verward en wild,
Of mijmrend langs een glanspels aaien,
Die trilde als water rilt.

Het deed mij deugd uren te turen
In 't hulploos-zachte oog,
Dat, tevergeefs zijn wereld zoekend,
Toch nimmer dwong noch loog,
En deemoeds-dof in mij erkende
Den meester streng en hoog;

Doch op den olmtop, weg in struiken,
Ver van mijn lokgevele,
Bleef vink en merel vrijuit tjuiken,
Dat was te rein voor mij.

Wanneer de nacht, in lavend duister,
Het dorstig zonwoud lei,
Boog ik het hoofd naast manen, horens
En 't bottende gewei

Over de drinkplaats, wijl mijn lippen,
Nippend uit holle hand,
Meehijgden graag in 't gretig zwelgen
Van muil en beestetand.

Ik rook de geur van slijk en zweet
En wist mij welbewaarde,
Gedoken tusschen plant en dier,
Dicht aan de donkere aarde.

Ach dat mij nooit de lichte sterren
Ophieven, vroom en frank,
Tot liefde, droomen en gedachten,
Doem van dien tooverdrank!

Zoo vloten jaren, lenteweeën
Van wind en kiemingsdrift,
Mijn matte lijf doorsiddrend, zaaiden
Hun dulddloos-zoet vergift.

Den gullen zomers drong en danste
Kracht in mijn polsenslag,
Ik zong en liet mij lustig leven
Den lieven, langen dag.

Maar met den herfst, herdenkend, zat ik
Onder zijn kleurig ooft,
Een die vergat wat hij verwachtte
En wien toch is beloofd.

Des winters hield een kled van sneeuw
Mij, doodsbleek, togedekt,
Vergaan in al-vergeten slaap,
Warm, veilig, ongewekt.

Derde Zang.

Zoo vreemd een tijd, wen stem en tred
In Forscher val weerklinken,
Verlangen, in een weiflend waas,
Den kinderblik doet zinken;

Dan staan gestalten aan ons bed,
Neevlen door nacht verheelde,
Doch dubbel dierbaar, want gewekt
Uit eigen rijk verbeelden.

Vaak, na vereend-genoten droom,
Bij 't eerste vogelneuren,
Schijnt naast het onze een lief gelaat
Zich uit zijn rust te beuren.

Wij volgen met den boog der zon
Een vage aanwezigheid,
In zoet en ongekend gevoel
De wangen natgeschreid...

Hoe blind-verwonderd waakte ik op,
Wen morgenwinden wiekten,
En dacht mij een herstellend man,
't Verleden leven ziekte.

Als ik mij reinigde in de bron,
Boog ik mij diep voorover,
En zoende zacht mijn spiegelbeeld,
Verwachtend dat een toover
Dien koelen mond herscheppen zou
In zoete kussenroover.

Zoo nú de looden hitte woog
Op 't afgematte groen,
Bood mij het bosch geen bed en disch,
Doch groeide een groot visioen

Van vorme' en tinten, wild doormengd,
Waaruit een gistend dringen
Slechts wachtte naar mijn wekkend woord
Zich in de stof te wringen.

Wanneer de zee van 't vochte veld
Heenvloede in avondgloed
Zag ik mijn tranen als de dauw,
Mijn wonde' ontstroomde bloed.

Dan, 't duister vierend, vingen aan
Ver hoorngeschal, een fluit,
Week-wulpsche danswijs, wijl de maan
Den toovercirkel sluit;

Er tastten schreden in het gras,
De wind bracht zucht en zang,
En, lip en zoen voorzeggend, voer
Een adem langs mijn wang.

Eens dat mijn grenzenloos verlangen
Te zwaar werd voor mijn hart,
Als knoppen reeds tot kelk ontloken,
Hoewel de lente mart,
Heeft mijn gepeins verward

Een verre berg, waarin elkander
Omhelsden veld en zwerk,
Gansch zilverblank beplekt van vogels
Die klepten met hun vlerk;

Maar toen ik allengs naderde
Den eeuw-vergrauwden voet,
Glansde er een hof van louter vrouwen,
Slank-wuivend mij heur groet.

'k Besteeg den berg, 't gezicht verzwond,
Verstoven duivenvlucht,
Of sneeuw die voor de zon verzinkt
En heenwaast in de lucht.

Eén draalde nog, den stroom der lokken
Schoof roze uiteen heur borst,
Als bloesem scheemrend tusschen 't loover,
Bottend, naar láter dorst.

Zij wenkte mij, zij rees omhoog,
Recht zoo een popel staat,
Als 't nooit-betreden, maagdlijk land,
Wachtend 't bevruchtend zaad.

Zij zag mij aan. Gelijk een bron,
Zelf arm, 't rijk beeld omvaâmt,
Vond ik de pracht der wolkenvaart,
Bloeigloeiende aarde en de eigen vraag
Klaar in haar blik verzaâmd.

Dan wees zij naar haar breede leger,
Van mos en bladfestoen,
Dat zacht belofte en wensch vereende:
Half ingekuuld, half groen.

En zeven nachten zeiden mij,
Omstrengeld zwoel en dicht,
Hoe 't donker, dat de jeugd behoedt,
Wordt, lust-geleerd, tot licht.

Maar de eerste tot den laatsten nacht:
Waans glorie en voorbij,
Leidden mijn brand langs kus en lach
Tot heimwee naar mijn wei.

Toen toog ik heen, als een die schond
Gods hostie vroom gewijd,
Slechts één begeeren dat mij dreef:
Honger naar eenzaamheid.

Ik richtte 't hoofd, mijn blikken koud
Die, eertijds blind van mijmergoud,
Nauwlijks een wereld gisten,
Van hemel, vlakke en 't oude woud
Voortaan het wezen wisten.

Vierde Zang.

O vader, weet ge hoe natuur
Verhult een gansch geslacht
Dat leeft, gebanne' in plant en dier,
En op verlossing wacht?

Zij zijn U na wen, fier-ontstegen,
't Land aan Uw voeten vliedt,
En voor den duizelwind der ruimte
Uw ziel zich neigt als riet,

Ge voelt hun adem en hun mond
Zoo, zomerzon-verrukt,
Gij d' al te gul versierden grond
Vast aan het harte drukt;

Dat is de onzichtbaar-diepre zin,
Vaag in den vorm vermoed,
Van ál ons dierbaarst, tot een ruk
Den sluier zinken doet...'

Is het een weerwoord van de grijzen
Wat hij droefpoozend vraagt,
Of voelt hij hoe hun vredig zwijgen
Milder vertroosting draagt?
Hun bleek-stille oogen flauwe' als lamplicht,
Wanneer de morgen daagt.

'Niets bleef mij vreemd, ik zag dryaden,
't Verklaard geheim van boomen,
De blonde, zon-doorvlokke wade
Der haren nederstroomen

Over den droomer in heur schaduw
Die, zonderling-ontroerd,
Den weg zoekt welke hem voor immer
Aan huis en haard ontvoert;

Dan juichten zij, dan kloofde een horen
Het bruidlijk-kuische loof,
En lippen, oogen, tanden tartten
Belust op maagdenroof;

Een sprong, een worstling, val en zege,
Met weeroep en geschater,
Tot in een wolk bevruchtend bloemstof
Verzonken nimf en sater.

Bij 't vochte graf voor zon en maan
Meermin haar lokken kamd'
En, zingend, visschers zalig prees
Haar slot van diamant;

Ik lachte want ik kende wel
Den bodem van haar woon
Waar slapen, op een bed van slijk,
De jonge, bleeke doôm

Ik ging bij elfendans te gast,
Koel-hoorend de muziek
Die vroeger, zwoel uit blinden nacht,
Zielswenschen wakker riep.

En waar zij reiden groende een kring,
Vee stierf dat daarvan at,
En wie hun tooverlied onthield,
Vergeefs om vrede bad.

Zij waren vriend en speelgenoot,
Mijn menschzijn zij vergaten,
Want zoo ik gloeide aan borst of schoot
Niet één dien 'k met mijn boezem bood
't Warm kloppen dat zij haten.

De faunen brachten mij hun oogst
Veld-vruchte' en gulden honing,
Van nimfen eischte ik, moegestoeid,
Roô lippen tot belooning;

Centauren op hun gladde flank
Droegen mij over stroomen,
Zoo oeverkrank, zoo lafgewis
De golven te betoomen;

Vaak hief het morsig dwergenvolk
Hun lamp ter nedervaart,
Waar tot een wondertuin ontluikt
De rijkdom onder de aard';

Daar beeft een eeuwig dauw-kristal,
En 't vuur der ertsen staart
Langs zuilen als een vrouwenhuid
Zoo blank en teer-dooraârd.

Koud leerde mij hun grijns, dat 't goud
En 't bloeisel rood als bloed,
Granaten en robijn, in schijn
Tot eigen pracht voldoet;

Want staag de rappe handen zaamlen
Metalen en juweelen,
Omdat daarboven gaarne lieden
Met valsche glanzen spelen.

'k Verfoeide als zij hoe 't menschenoog
Zacht lichtte en weer verdofte,
Naarmate een laatste droom vervloog,
Of gloorde lots belofte;

Hij was mij vreemd, die troeble blik
Vol levensdrang en sterven,
Een lust zijn peilloos-duistre vraag
Te wenken ten verderve;

Heillooze gids, mijn lichte vedel
Leidde ter elfden ronde
Verdoolden jonkman voor een stonde
Van Satans zoetste zonde;

Dan, wanklend, waanzin-star 't gezicht,
Trad hij den reigang uit;
'Zóo werd der dagen dwang tot dans'
Hoonde ik en lachte luid.

Vijfde Zang.

Duurde dat lang? - Ik stond en wachtte
Des avonds aan het strand,
De golven gleden galmend samen,
Dan braken stuk op 't zand;

Waar zich licht, lucht en water mengden
Bleef star mijn hart alleen,
Ik zag de brekers willoos zinken,
Doch brak niet in geweest.

O pijn kristallen ring om mij
Zoo dor-afzonderlijk,
Die 't maatlooz' mat, en 't zegel brak
Van 't ondoorgrondelijk.

Wat baatte vlucht, mijzelf ontging
Het vlieden landwaarts nimmer,
Mijn wanhoop droeg de bittere zee
En luider bruiste haar grim er.

Waar ik op staarde werd zoo koud,
Bladval en rijm op wei en woud,
Of met mij winter waarde,
Maar wat ik aangréep gloeide als vuur:
Koorts die haar durend uur-aan-uur
Heet in mijn hand vergaarde.

Ach, als het Nu zoo somber is,
Dat zelfs zijn schaduw valt
Ook op wat morgen komen zal
En alle hoop vergalt,

Dan noodt in 't immer-groen priëel
Herinnering den gast,
En schenkt zijn droefenis de rust
Die bij haar bloesems past.'

Is het een flakkring in de schouw,
Of knikt de grijsaard zacht?
't Herdenken van een kinderstem
Ook hem vertroosting bracht.

'Vaag in den damp vervloogner vreugd,
Dan klaarder en bewuster,
Rees teer het beeld der wilde vrouw,
Vertrouwelijk als een zuster;

Want had niet al-verzachter tijd
Haar harde lippen saamgevlid,
Dat zij aandoenlijk lachten,
Sprak niet haar jongst, vergeten woord
Van weerzien en verwachten?

Ik zocht mijn weg door 't oude land,
Herkende stroom noch pad,
Vroegtijdig sterven vaalde alom
En knakte bloem en blad.

God voerde mij, ik heb den berg
En op die groene sponde
Haar, die in barensweeën kromp,
Bij avondval gevonden.

'k Las op haar wit gezicht vergeefs
Bloei mijner mijmerij,
'Ook hier bleek najaar' toen ontgleed
Een knaapjen aan haar zij.

Zij hief het hoog, zóo staart het oog
Dat schoone rozen ziet,
Uit wier ineengevlochten boog
Een slang, plots-fonklend, schiet.

Zij wierp het neder van den top
Der rots, dat God erbarm',
Jamrend: 'gevloekt een mēnschenkind',
Ik ving het in mijn arm.

Ik ving het zachtjes in mijn arm,
Ik borg het aan mijn borst,
Licht woog het in mijn grove hand,
Die nauw te vatten dorst.

Al loopend boog ik verder over
Dat het beschaduwde lei,
Voor 't eerst genietend diep te buigen
Naar 'n wezen buiten mij.

En waar zijn hoofdje en voetjes raakten
Drong warmte me in het hart,
Het klopte weder, het ontwaakte,
Wankend in vreugd en smart.

Waarheen? het grillig hout van 't woud
Zich wrong en worst'lend kromde,
Klonk niet galop van hoeven op,
Of kudden nader dromden?

Spelde 't geweld dat elke schred
Duizende schreên geleidden,
Als duizend vonken ooggehoer
Langs stam en tak kwam glijden?

Wee dat een nauw bewegend hart,
Waar zwaar het mijne aan gloeide,
Met hoop en vrees té menscheijk
Mijn moede voeten boeide!

Plots sprong een monster dwars op 't pad,
Schoften en pooten plomp,
Opslankend in een eedlen zwier
Zijn blanken mannenromp,
En met hem dreunde en klotste 't koor
Van klauw en saterklomp.

Ik kon niet voort, want bloemenslingers
't Gevangen lijf verstrikten,
Zoenen, wier gloed in geur versmolt,
Adem en stem verstikten.

De aarde spleet, haar edelsteenen,
Klaar oog dat openslaat,
Gaven mijn zinnen lichter zeden,
Den nacht een dageraad.

Gewiekte wezens blieze' en streken
Een elfenkoningswijs
Die, sleepend tot haar duizel dwingend,
Maakt donkre lokken grijs.

Zoo vocht ik uren, 't wuivend woud
Woei Zomer zuchtend vol
Van zijn ontzachlijk minnelied
Dat door de kruinen zwol.

Mijn arme' ontzonken met hun last
Mijn borst, hun veilig nest,
Ik weende als een die 't al verloor
Weent, wijl slechts dit hem rest.

Had niet de waaksche haan gekraaid,
De wekker van 't geweten,
'k Had voor der elfen kus en spel
Mijn kleine kind vergeten,

Nu bracht zijn zuivre morgenschal
Het spooksel ondergang,
De wereld frisch-ontloken dag,
Mijn ziel een nieuwen drang.

Stil schouwde ik uit bemoste grot,
Het knaapjen op mijn schoot,
Hoe, met een zwaai, de jonge zon
De bergen overgoot.

Zesde Zang.

Gelijk voor droomers 't grijze huis
Eén wordt met hun gedachten,
Daar elke vorm en kleur voorgoed
Zich tot visioen verzachtte,
Zóo beelde 't landschap, van mijn ziel,
De rust en 't vast verwachten.

Mijn wolkenwoon, de steile rots,
Rees als een hoog gestoelte,
Waarop mij staag te mijmren vond
Wind, weer en zomerzwoelte;

De bergen stonden boven mij
Van bekeschal doorklonken,
En aan mijn voeten glooide het dal,
Diep-blauw in damp verzonken.

Hier groeide 't kind, door de seizoenen
Gesterkt en zóo beschonken
Van schoonheid, gratie, kracht, of lippen
't Van moeders borsten dronken.

Ik vormde 't mee, bedacht en teer,
Een zorgzaam hovenier,
Die takken buigt en loten bindt
Dat weelger 't boompje tier'.

Toch werd die taak geen blinde plicht,
Maar werk van diepen eerbied,
Daar uit het pure kinderoog
God op ons tasten neerziet.

Want of mijn hart al anders klopte
Dan in den kouden tijd,
Hem was nog vreemd 't onschuldig weten
Dier ónpersoonlijkheid.

O, als mijn jongen naderde,
In wedloop met het water,
De naakte hielen bloembloed
En wind mij bracht zijn schater,

En hij dan trad waar 't licht en duister
Van schaduwwolken glijdt,
Het gouden lokkig hoofd gedragen
Fier, als geen koning schrijdt,

Dan voelde ik hoe een harmonie
Eindloos dit leven dichtte,
En door dien zang 't verzoend heelal
In mij zijn eenheid stichtte.

Wanneer mij eerend 'vader' noemde
Zijn kleine, bloode mond,
Dan dacht ik 'broertje' in simplen eenvoud
Dien 'k van voorheen hervond,

En 'k zag weer bij dit groene luik,
In zoete morgendroomen,
Binnen uw beider schimmen gaan,
Buiten het wonder komen,

Wel wetend dat de oogst der jaren,
Van kennis, kern en macht,
Kaf is bij de open-oogen blijheid
Waarmee ons jeugd toelacht.

Twee stemmen spelden beurtlings uit
De namen aller dingen,
Vreemd in een woord, reeds vaak geuit,
Nu ziel te hooren zingen;

Want bloemen, die ik leerend noemde,
Droegen een lichter kroon,
De sterren, die mijn lippen merkten,
Vonkten aan Godes troon;

Zacht uit den klank der letter kroop
Bescheiden schroom der dieren,
Een naam van schal en klater schiep
De vlietende rivieren;

't Was of mij 't diep geheim der spraak
Een klaarder zin ontvouwde,
Dan 't werkelijk weten van weleer,
Toen ik gestalten schouwde.

Maar 's avonds, als mijn knaapje sliep,
Zijn aadmen, aan de grenzen
Der eenzaamheid, een laatst geluid,
Dan dacht ik aan de menschen.

Eerst aan hun land, hun velde' en vee,
Hun hutten, vager, verder,
Zich dringend om een torenspits
Als schapen om den herder;

Dan aan henzelf, half-schertsend, mild,
Hoe zij tesamen wonen,
En wisslend dienst en wederdienst,
Elkanders zwakheid loonen,

Die, als het dorpje om zijn kapel,
Zich blindlings, lijdzaam groept
Om vaan of leus die strijdbaar man
Dwars door de stilte roept,

En 'k vroeg mij, ernstig nu, of soms
De vrede, welke ik won,
Hun storm- en nachtverslagen vaart
Tot baken stralen kon.

Doch ook des daags dit ijl gepeins
Mij uren dwalen deed,
Een vriend, bij wiens vertrouwd gesprek
Men tijd en weg vergeet.

Eens stond ik in een vreemde streek,
Een steen lag op mijn pad,
De tanden' opeen, de spieren strak,
Met 't marmer ik mijn krachten mat,
Bezweek en bleek te zwak;

Toen ik het zweet mij wisschen ging,
Over een bron gebogen,
Staarde ik een oud en moe gezicht
In de gedoofde oogen;

Ach 't louter tasten van de hand
Mijn droom in spot besloot.
Ik keerde huiswaarts, droef, en vond
Mijn zoontje koud en bloot,
Een vlek bij 't hart, waar lip of vuist
Hem sloeg of kuste dood.

Mijn smart was dor, niet meer hiervan,
Want, als een oogst van rozen,
Moet worde', al zijn zij traanbedauwd,
Toch levens bloed doorblozen.

Maar toen ik eindelijk schreien kon,
Natuur stil in haar schoot,
Werd door haar troost tot morgenstond
't Mysterie van den dood.

Dan prees ik wat mij 't bitterst trof,
Wel schaamtevol, geluk,
God hief het zwaard, dat niet de daad
Zich voor 't blind mijmren buk'.

Kloek toog ik heen, de stroeve steen
Week voor mijn sterken arm,
Ros, zoo de zon, blonk in de bron
Mijn wang van werken warm.

De reis leek kort, slechts één gedachte,
Het spele', als van een kind,
Met 't bloeiend kransje der herinnring
Maakte den tijd tot wind;

Doch als van ver mijn dorp verrees
In regenwolk omnachte,
Voelde ik geknield der jaren ban
En beefde om wat mij wachtte.

Hier ben ik nu, wel schuchter nog,
De handen vol geschenken,
Rust, liefde en levensmoed, waarmee
Hun dief U wil bedenken.

Hij zwijgt en hoopt, het blijft zoo stil,
De haard ligt uitgebluscht,
Hij denkt de grijzen sluimren zacht,
'Goenacht, ik ga terust.'

Nazang.

O, bid voor broeder Eludoor
Die, in denzelfden nacht,
Zijn ouders door den dood verloor
Dat hij hun 't leven bracht.

Al wat hij daarna dorst bestaan
Was tevergeefs beproefd;
Want geen van d' ander kan verstaan
Wat diepst de ziel behoeft.

Hij stond met handlen, steun en raad
Ten allen tijd bereid.
Wie kent de draagkracht van zijn daad
En hoe het woord misleidt.

Hij werd een goede, vrome broeder,
Die niets ter wereld wil,
Dan tot den Heiland en de Moeder
Te bidden rein en stil,

En wandlend door den kloosterhof,
Of eenzaam in gebeên,
Zijn hart voelt kloppen tot den lof
Van God, die wéet alleen.

Draagt hij een kruis naar 't heilig land,
Of sterft hij in zijn cel?
Die vraag zij als het wijde strand,
Waar drijft de zee haar spel,

Levensgestalten.

Ik liet Lysander waar twee wegen kruisen
En breed zich buigen om een steenen graf
In starre wanhoop achter, wijl het ruischen
Der treurcypres zijn smart slechts antwoord gaf.

Ik wenkte, maar hij wees mij, want wij zwegen,
De stukken van zijn trouwen pelgrimsstaf,
Dan naar de zon en 't korstig stof der wegen
Dat als een vale mantel hem omgaf.

Hij reikte mij zijn holle kalebas,
Waar zelfs geen laatste droppel flonkring ving;
Ik bracht haar aan de lippen en slechts asch
Proefde ik bitter tot dorst-leniging.

Hij lei de handen op den koelen steen
Waar ranke nimfenreien leven logen,
Scheen in stil peinzen, droever dan geween,
Mijn sterken steun en goeden troost ontogen.

Nu bood ik hem mijn boordevolle kruik,
Met purpren wijn, waarvan de tuit den mond
Eens saters nabootst, en de bolle buik
Met druiven is bebeeldhouwd rijp en rond.

Hij schudde het hoofd dat ik zoo drong en sprak:
‘Gij ziet mijn staf, maar niet van vroeger lijden
En nooit verzoende zonden 't loodzwaar pak,
Dat moet ik torschen tot het eind der tijden;

Kan ik dit sleepen met dien stukken stok?
Gij voelt de heete zon, niet hoe zij martelt
Mij nachtverloren man, die laafnis lok
Slechts uit een hemel waar het stervuur sparkelt.

Gij ziet mijn lijf dat grauwbestoven derft
Der frissche winden rappe makkerschap,
Maar niet de sluiers waar mijn ziel in sterft.
Mijn dorst weet gij, geen vrucht waaruit het sap

Gegist kan worden dat die koorts verkwikt.
Schoon is dit graf U met zijn vrouwendans
Tot eeuwig feesten in 't graniet gebikt:
Een urn met asch rust in dien vreugdenkrans,

Voor wien het wezen zien wil, niet verborgen.
Maar ach, niets ziet ge, ga, laat mij alleen.
Hier is mijn einddoel: gistren, heden, morgen,
In simplen eenvoud van symbolen één.'

Zoo sprak hij, en ik dronk een vollen slok
Klokkenden nektar, dat mijn dorre keel
Van sneeuw gebet leek, doch mijn polsenklop
Dansende brandde fel lijk vlamgespeel.

Ik schoof het warrig takgordijn terzijde
En, bloode minnaar in liefs slaapvertrek,
Trad ik de boschzaal in, de schoonbereide
Met moskarpet en schaûw en zonnevlek.

Lang liep ik door de stilte, maar mijn huis,
Met marmren zuilen, fries en stukfestoen,
Kan niet vertrouwder zijn dan 't takgebruis,
De lichtjes van den dauw, de geur van 't groen.

De stammen weken, nog één metgezel,
Plataan, maakte mijn schouders 't zonlicht zachter;
Hij was van 't woud de laatste looverwel,
Van de open lenteweide waard en wachter.

De vlakke glooide langzaam, dat 't wel leek
Of bloesem, door een overrijke hand,
Gestrooid werd, spelend, naar een blijde beek
Die zilver zong langs rietberuischten kant.

Aan d'andren oever steeg het land en klom
Licht halmenweemlend tot een heuvelflank;
'k Zag ruige struiken waar een roos door glom,
En, op den top, een berkje bleek en slank,

Dat huwde 't luchtblauw aan de weievacht,
Alsof twee bekers wachtten, rand aan rand,
De een saffier, de ander van smaragd,
Koelend te laven godenlippenbrand.

Ik greep mijn syrinx, lachte en nam gelag
In de lusterberg van mijn milden boom;
Het was er loom en, schemrig nauwlijks dag,
Week van tapijt, verrukkelijk van aroom.

Ik blies mijn adem in de pijpenrij,
Vond, zoo mijn stemming wisselde, 't refrein
Der diepe tonen en der helle, beï,
Zoetfluitend uit de rietschacht groot en klein.

Een vloed van klanken stroomde naar het water
En woelde zuchten uit het klagend rusch,
Of 'k Pan was die, in weenen en geschater,
Zijn stomme bronnimf smeekt om stem en kus.

Toen - o schoon wonder van dit liefste uur -
Rezen drie vrouwen, naar mijn dansmuziek
Zich aarzlend wendend, in vereend getuur
Den zanger zoekend die deez' weelde schiep.

De eerste en oudste, leliewit 't gewaad,
Droeg immortellenkrans om 't zwarte haar,
Als 't beeld, dat hoog in marm'ren mantel staat,
De hand boven de oogen in een ver gebaar.

Haar jongre zuster zwaaide een thyrsusstaf,
Jublend en juichend - zij mijn innigst kind;
Van 't gele kleed gleed 't gouden zonlicht af,
Zij hield haar handjes open aan den wind.

De blondste, blauwomplooid, zag 't dartel trippen
Met stille raadseleogen droomend aan;
Zij bood, een vinger manend op de lippen,
Hoewel het voorjaar was, een garf rijp graan.

Het kind, den blijen blik vol heerlijk Heden,
Vleide om een reidans nu, zoo lokkend trof 'r
Een nieuwe wijs. Haar arm, de teer-gelede,
Hief zich en zocht, zooals een duif haar offer,

Haar blonde zusters hand in blanke vlucht.
Dan, in zacht tasten dat te koozen vraagt,
Een weerdruk afbidt, maar een weigring ducht,
Vond zij warm antwoord bij de staatge maagd.

Nu was een eedle levensring gesmeed.
De bloote voeten schoven door de bloemen,
Breed wuifden haren, kruifden sleep en kleed,
Wijl 't fluitgetuit steeg, mijn genot te noemen.

Het was de donkre zuster die den rei
Voerde en hem leidde naar mijn klare maat,
Als een die, vast in 't weten van 't voorbij,
Een vreemden weg in zeekre gratie gaat.

De halmbewiegde, door het lied gedragen,
Maakte haar danspas tot een zieletaal;
In 't overneigen deed zij stille vragen,
In 't heffen van haar leest een vaag verhaal.

Tusschen die beiden stoof mijn zonnemeid,
Zoo wonnedorstig en toch ongelescht;
Haar kleine borste' ontsprongen blijbevrijd
Heur kleed, als jonge vogeltjes hun nest.

Plots groeide een liedje uit drie kelen, rein
En klaatrend zoo in stralen 't water plast;
Als had een kunstnaar om een springfontein
De gratiën gebootst in broos albast.

Mij roerde 't meest een weemoedsdiep geluid.
Er rees een gloed aan langverbleekte kimmen
Van mijn herinre' en strooide rozen uit
Naar landschap, stad en doode vrienden schimmen.

Nog nimmer zag ik kindsheid zóo gekroond
En hoe 't eenvoudigste daar wonder is
Dat, welbewaard, ook later tijd vervroomt,
Als schoone godenbeelden in hun nis.

Haar zusters zang, sereen, bracht puurder vrede,
Doorblonk den mist die 't komende omfloerst;
Zij leerde hoe in eindlijk-veilge reede
Het schip belandt, dat naar de sterren koerst.

Mijn kindje vlocht die rijpe stemmen samen,
Of 't twijgen waren, tot een jubelkrans;
Kleeplende klokjes noemde 'r mond de namen
Van plant en dier, zon, stroom en hemeltrans.

Hoe lang nog heeft hun voet de wei gekust?
Slaap, schoot voor hoogste vreugde en diepst verdriet,
Vouwde ook mijn hart in heur wijde rust,
Lijk 't wichtje sluimrend bij een wiegelied.

Zóó was die dag, en ik vertrouw zoo vast
Dat mij nog menigmaal die maagdenkreis
Dansend zal duiden hoe 't te leven past,
Op 't zuivre juichen van mijn pijpenwijs....

Totdat de nacht valt, en ik grijs en moe
Van zingen, dichten, peinze' en schoonheidschouwen
Tevrêe zal liggen met mijn oogen toe
In donkerkalme kluis van blind vertrouwen.

Dan zal, gebeiteld om mijn sarcofaag,
De stoet der negen muzen staag de faam
Verkonden van hun antwoord op de vraag
Van een gestorven zanger, zonder naam.

Terwijl Lysander - ach - als doode man,
Hoe luide hij ook prees eens graf en asch,
't Verloren leven niet vergeten kan
En wat daar rijk en licht en heerlijk was.

Hem wordt het leengend Lethenat bespaard,
En zal zijn schim, door 't dof herdenken droever,
Hoewel de veerman om zijn lijksteen vaart,
Ronddolen eeuwig aan den naakten oever.

De Wonderbouw bij Dordrecht.

Zij bouwde' aan den bocht van twee stroomen
Het doolhof hunner stad;
Hun werken en welvaart deed droomen
Dat ieder te eten had;

En 's avonds, 't was zomer, dan dansten
Zij lustig aan de ree
Van 't wiegende water dat glansde
En zongen zielstevree.

Hoe blijer hun liedjes, hoe droever -
Een beeldje bleek en fijn -
Dwaalde eenzaam aan scheemrenden oever
Sotheris, 't maagdelijn.

Zij dacht aan de stad die wel kleurig
Zijn luifel, pui en dak
Uitspreidde, als een ruiker zoo fleurig,
Maar wie toch iets ontbrak.

Wanneer zij dan lag op haar biezen,
De handjes vouwend vroom,
Als bang God in slaap te verliezen,
Bracht haar de schoonste droom

Visioen van een kerk, met zijn toren
Vereenend hemel en land,
Uit deinende golven geboren,
De voet toch vast in 't zand.

Maar als zij ontwaakte, beschreide
Haar spijt hernieuwd gemis
Van een heilige plaats, een gewijde,
Waar 't innigst veilig is.

Vergeefs dat der wereld ontheven
Ze Ave-Maria's bad,
Er was nog iets beters te geven
Voor 't welzijn van haar stad.

Dan dit, o mijn Vader, zij spaarde,
Wie vaak het brood ontbrak,
Drie penningskens, luttel van waarde,
Doch daar een schat in stak.

Zij ging naar een bouwheer en telde
Haar geld hem vragend uit;
Hij wachtte en lachte, maar zelden
Lacht een bouwheer zoo luid. -

Is dit dan geen rijkdom, waar jaren
Een teeder kind voor zwoegt,
Verdraagt ge dat hulplooze staren
Of gij nog meer behoeft? -

Ontmoedigd en moe liet zij zinken
De handen in den schoot...
Drie penningskens hoorde ze er klinken...
Toen werden haar wangen weer rood.

Dit driemaal en nogmaals, een regen
Van munten, gaaf en blank,
Gul danste den twijflaar tegen
Met blijen, klaren klank.

Dan knielde hij neer aan haar voeten
En schouwde, goud-omgloord,
Een kerk, die rees waar zich groeten
De Merwede en de Noord.

En gansch naar dit beeld - aan de haven -
Werd vlijtig voortgebouwd
Uit de bron van Sotheris' gaven;
Haar dankten jong en oud.

Maar 't vurigst zijzelve wel dankte
Als ze in haar buidel zocht
En telkens drie penninge' er klankten,
Hoe vaak ze ook zoeken mocht. -

Wien moesten die vreugden mishagen?
Drie stakkers, armoe-krank,
Zij vonden dat hongrige magen
Geen reden zijn tot dank.

O noem ze niet slecht, want hun drieën
Stierf wreed een lieve vrouw,
Hun kindertjes klomme' op hun knieën
Of vader nu zorgen zou.

Ze kusten zijn ledige handen,
Schreiden in slaap van kou,
Wat weegt bij zoo'n schreeuwende schande
Het wel van een schuchtre vrouw!

Zij fluisterden heimlijk in duister
Over dat blinkende goud,
Het zaad voor den rijzenden luister
Van 't groeiend, steenen woud.

- Ach braken wij brood van die steenen,
Wij wilden niemands dood,
Wij kunnen geen kindren zien weenen,
Sotheris' schat is groot. -

Krom aan den kruisweg zij kropen,
De maan scheen op het staal,
De duivel kwam medegeslopen,
Een vogel kraste driemaal.

Te middernacht is zij doorstoken,
In starlicht rees haar ziel,
Geen woord meer heeft zij gesproken,
Een bron sprong waar zij viel.

Nu gristen bloedgierige klauwen,
Drie penningskens hun buit, -
Om dit slechts een moord te berouwen!
Zij braken in tranen uit.

Zij vluchtten, doch werden gevangen,
Het vonnis, streng-geveld,
Wees uit dat zij straks zouden hangen
Aan 't rad op 't galgenveld.

De beul leidt hen op langs de treden
Van 't purperen schavot.
Wie wuift daar ten teeken van vrede?
Sotheris, lof zij God!

- Wij legden haar toch in de rozen,
Dekten haar toe met kruid
En bloeiende tijdeloozen,
Onze jong-gestorven bruid.

Zij lag daar, gesloten heur oogen,
Van bede en zucht omruischt,
Wij zagen haar hande' onbewogen
Boven haar boezem gekruist?

Hoe treedt zij nu levend en blijde
Langs 't menschengolvend plein?
Heil, sterker dan dood dreef haar 't lijden
Van wie haar broeders zijn. -

Zij togen te samen naar Rome,
De moordnaars en de maagd,
De paus heeft hun zonden vernomen,
Hem werd absolutie gevraagd.

En toen zij 't hoofd hief ten zegen,
Kwam bloot een bloedrood maal,
Om 't halsje als een ketting geregen,
Van droppeltjes koraal,

Toen weende de heilige Vader -
Daar sneed het wreede staal.

Wanneer is Sotheris gestorven?
Beschijnt haar nog de zon?
Ik heb door de wereld gezworven,
Ik vond alleen de bron.

Sonnetten.**I**

Ik weet, o blonde vrouw, dat gij niet vraagt,
Daaglijks geboden op de palm der hand,
De gouden munt die mij Uw min verpand',
En die den beeldnaar van mijn wijsheid draagt;

Ook dat Uw' ernst de weeke mond mishaaft
Die, naardat stemmings geestdrift dooft of brandt,
Met wisslend woord 't leed of de vreugd verbant
En 's morgens jubelt, maar des avonds klaagt.

Gij wilt een frissche bloem, van dauw nog nat,
Waar rein een parel tusschen 't bladgoud rust,
Dat ik ze U brak, dan om Uw lippen bad,

Met zulk een glimlach, jong en onbewust,
Dat gij in dubben drang mijn wangen vat,
Als maagd en moeder die haar kindje kust.

II

‘O liever, Dood, Uw stilte en mededoogen
Eer van het kreupel leed den staf te borgen
Voor 't eedle lied’, sprak hij een zomermorgen
En streek de blonde lokken zich uit de oogen.

Toen kwamen dagen die den lichten morgen
Verduisterden, en vluchten vogels vlogen
Van 't Noorden naar het Zuiden, wolken togen,
Doch roerloos hielde' om hem de wacht zijn zorgen.

Toch heeft de Muze niet dien sombren bode,
Den zwart-gevleugelde, aan de hand geleid
Naar waar hij zat en schreide, niet ten doode,

Maar tot één liefde lied en leed gewijd,
Hem leerend zelfs de wanhoop te vergoden
In schoone zangen diep als de eeuwigheid.

III

Reeds tweemaal redde ik hem; eens bij de beek
Toen slaap zijn meester was die, té bekoord,
Hem langzaam tot den spiegel trok waar week
't Gebloemte siddert van zijn eeuwig oord;

Dan aan een brandingsschuim-besneeuwde kreek,
Als moe mijn held der golf al had behoord,
En 't hoofd, dat zijlings zeeg, het lijf zoo bleek,
Zich tot de rust reeds schikten die geen stoort.

‘Koel trof me uw blik die dankend mij verweet,
En schaamte sloeg mij dat een slaaf zijn god
Voor dood dorst schutten in zijn schamel kleed;

Maar 'k zweer dat niet ten derde maal de spot
Verkonden zal hoe ik mij weer vermeet
Richtend te treden tusschen U en 't lot.’

IV**1**

Aan 't lief haar ziekbed min het zoetste pijnt,
Gij voelt wat gij bezat eerst bij haar roof,
Nooit was zij schooner, nauwlijks troost geloof
Dat zulk een volheid niet voorgoed verdwijnt...

Nu rust het najaar in haar hoog alkoof,
Waar zon door dak van bruine blaren schijnt,
Van geur doorhonigd en van kleur doorwijnd,
Om 't goud van vruchten en haar laatste schoof.

In U September geeft het jaar zijn feest
Van zilvren misten en verzadigd zaad;
Het hart verwarmend, klaarheid voor den geest,

Waat frisch Uw koelte ons in 't verruimd gelaat,
En huwt zich vreugde die geen einde vreest
Aan diepen weemoed dat gij dra vergaat.

2

Maar gij keert weer, reeds zweeft toekomstig leven
Op dons en vleugel naar de rullende aarde,
Vroom-stille rust van damp-omdroomde dreven
Geeft doffe plof van 't ooft een inger waarde;

O gij keert weer, de zwaluw die daar paarde,
In goed betrouwe' ons grof bewegen neven,
Is heen, toch bleef haar nest den muur bekleven,
Dat wij tot wederkomst die wieg bewaarden.

Dan doet de wereld speelscher jonkheid groenen,
Wij liggen neder, in een roes den regen
Te drinken van haar rozen, zon en zoenen,

Tot gij September zwaar den dubblen zegen,
Gerijpten ernst en blauwe trosfestoenen,
Op dorre ziel en dorste tong laat wegen.

Page.

Zoals langs 't schimmig gobelijn
Waar vogelvluchten staan geweven
Die ridders, in het staal verheven,
Omfladdren met hun bonten schijn,

Een blonde page zorgzaam schrijdt,
Wijl met de toppen van zijn teenen
Hij tast, uit vrees de edelsteenen
Te kneuzen van het groen tapijt,

En op zijn toegestoken handen,
Gelijk een rozeblad, rust licht
De sleep der jonkvrouw, die 't gezicht
Niet wendt naar hem wiens oogen branden,

Zoo ik loop langs het eikenhout
Waar, vluchtig-gauw en jeugdig-teeder,
't Sint-Jans-groen lichte veer bij veder
Van blaadjes in de takken bouwt.

Ook ik schroom, waar mijn voet zich zet,
Een dauw van paarden te vertreden,
Die op de rijk-smaragden kleeden
Van 't zonnig gras zijn uitgespet.

En in een droom van zon en kleuren
Lijkt voor mij uit mijn lief te gaan,
Zacht noem ik haren heiligen naam,
En zoek gebukt haar sleep te beuren.

Maar, armer dan de knaap, geeft mij
Geen plooi den voorsmaak van heel 't wezen,
Een zomerwaan heeft mij belezen,
En 't slanke beeld bleek droomerij.

Geneurie.

Ik zoek in oude legenden,
Ik speur in wiegedruk
Naar beelden voor mijn ellenden
En 't kleed van mijn geluk.

Want als de dichters weenen
Moet glanzen paarlenschijn,
En lachjes willen ze er geene
Die niet van zilver zijn.

Wat mag zoo heerlijk blinken
Als eelsteen en brokaat,
En wat kan heller klinken
Dan schild waar 't zwaard op slaat?

Dus zoek ik in oude legenden
En grauwe wiegedruk
Naar beelden voor mijn ellenden
En 't kleed van mijn geluk.

Weiliedje.

Wij stonden starend op de brug,
Het water vloeide
Mat-zilver als een schubbenrug,
Wijl stilte groeide.

De wei lag wijd en diep en groen,
De molenwieken
En verre dorpen deden toen
Alsof ze sliepen.

Een donker zeil gleeed ruischloos aan,
Het leek te zweven,
Of 't kwam met vreemd gepeins belaân
Uit sluimerdreven.

Zacht hielde' ons wei en zeil en stroom
En onze woorden
Gevangen in dien rustgen droom,
Die zoo bekoorde.

Blijheid.

Kom broeder, snijd het riet
In ongelijke pijpen,
Dat fluks tot vroolijk lied
Uw vruchtloos zuchten rijpe.

Dit riet had oók zijn tijd
Van weenen over waatren,
Nu zij 't aaneengerijd,
Dat wijsjes daaruit klaatren.

Vrees niet met juichgefluit
Uw zwijgend leed te ontwijden;
Het valt tóch eens ten buit
Aan 't alverwinnend blijde.

Heeft lang genoeg de halm
Zijn klaagzang uitgeruischt,
Dan broeder, wek den galm
Die diepst in 't hart hem huist.

Morgenwandeling.

Zijt gij nooit voor dauw en dag
Door een heldren meisjeslach
Uit Uw doove, domme rust
Opgewekt tot levens lúst?

Nu - het dartle morgenlicht
Had zoo'n roep tot mij gericht,
En ik ben bereid geweest
Als een jongen voor een feest.

Zorgloos ben ik meegegaan,
Tot waar langs de wilgenlaan
Zich het schauw- en glanstapijt
Bevend aan de voeten spreidt.

Want het licht kan hier slechts zijn
Stille schaduw van zijn schijn,
Wat zoo teer op 't water zweeft
Heeft eerst 't looverdak gezeefd.

Bijna werd die schemersfeer
Mijn gedachte' in peinzen heer,
Doch een rinklende ophaalbrug
Bracht mijn blijen zin terug.

Plotseling viel die ruwe vloer
Als 't plomp welkom van den boer,
Lag daar noodend tusschen mij
En de gouden boerderij.

Werd hier al de vrucht van 't land
Tot den lof van God verbrand;
Vond ik eindlijk van de zon
Hier zijn oorsprong en zijn bron?

Blakende oven rees de muur
Van de hoeve om 't rosgeel vuur,
Dat met radde, gladde tong
Door het knistrend stroo zich wong.

Maar de hoenders speelden wel
Met dien gloed hun liefste spel,
Schudden vonke' en sintels neer,
Die hen smeulde' in pluim en veer,

Lieten laaiend-hel de vlam
Flakkren der scharlaken kam,
Mengend 't vuur met poote' en kop
Als een stoker met zijn schop.

Eensklaps klonk een luid signaal,
Of het schetterde uit metaal:
Naast zijn purpren zegevaan
Kraaide daar de roode haan.

Koeler werd het; langs de sloot
Langzaam stuurde een eendenvloot
Hare scheepjes sneeuw zoo blank
Naar den molmen vlonderplank.

Doch ik zocht alweer de zon,
Of hij nog meer wondren spon;
Als een koning in zijn slot
Vond ik hem in 't varkenskot.

O, hij stoeit zoo graag in 't haar
Van dien blonden wroetelaar,
Troost voor 't schamper menschen doen
't Goedig monster met zijn zoen.

Meer bemind nog dan geplaagd,
Heeft aan de aarde hij óók behaagd:
Vlijtge spade graaft zijn snuit
Haar de zoetste gaven uit.

'k Zag 't geweldig moederzwijn
Tot een bron haar jongen zijn,
Zorgzaam reikte van haar buik
Voor elk bigje de eigen kruik.

De oude beer sliep; 't was een berg
Dacht het geitje en, dartle dwerg,
Klom het opwaarts, glipte en stond,
Zag dan fier de wereld rond.

Hola bok, verbied je zoon!
Maar de grijsaard lag zoo loom
Met zijn grauwen zorgenbaard,
Waarin leed van jaren waart.

Zoon? Zijn blik zocht leeg en bleek,
Of hij in 't verleden keek.
Zoon? Hier werd 't geheim gevraagd
Van een man die horens draagt.

Maar de zon gaf op mijn wang
Plots een zoen: je staart te lang,
Zie, reeds dunt de boomenrij,
Nog één stam - de wei, de wei!

Ja, daar lag zij als een vloer
Van veel-tintig parelmoer,
Weemlend, scheemrend, zonnieziek,
't Bonte vee tot mozaïek.

Koe bij koe boog zwaar en groot,
Nevens d' uitgestreken poot,
Als een statig monument,
Haren kop van grijs cement,

Graasde en ging, maar zóo vol zorg
Of ze in 't gaan een schat verborg -
Zie, wijl zij zich nederlaat,
Hoe zij dan heur pooten slaat

Om heur uier, en zich kreukt,
Dat geen druk die broosheid deukt,
Even teer en zacht-gezind
Als een moeder om haar kind.

Roerloos in zijn bruine pij
Peinsde het eenzaam paard terzij,
Merkt niet hoe de speelsche wind
Sprookjes van zijn manen spint.

Maakt de hemel hem zoo stil
Daar hij dien beweiden wil,
Wijl zij eindloos, wenkend, wijkt
Dat geen hoef haar grens bereikt?

Of heeft hij te lang gestaard
Naar dat andre stramme paard
Dat, in 't water omgekeerd,
Aan zijn broer berusting leert?

Neen het véulen heeft zijn tred
Niet in vaders spoor gezet;
Danseresje, licht-geschoeid,
Kwam 't langs bloemen aangestoeid,

Wendt zich, walst en paradeert,
Zet een borst en galoppeert,
Dat een bries voorbij mij waait,
Wijl het staartje wuift en zwaait.

Hebt gij wel als knaap gedroomd,
Wen het bloed nog warmer stroomt,
Van een meisje, gaas-gerokt,
Dat in dansfiguur U lokt?

Bei' heur armen blanken boog
Hief zij tot een bede omhoog,
Wervel-vlug voer ze in het rond,
Neeg zich neer en... vond Uw mond.

Juist zoo tripte het paardjen aan,
Week voor 't laatst, kwam naast mij staan,
Lei zijn kop van zacht fluweel
Aan mijn wang of ik hem streef!;

En mijn hand gleed streefend neer
Langs de halslijn, sterk en teer,
Zoetjes vleiend, toch vol schroom -
Ja, zóo was het in dien droom.

Maar de schapen wachtten saâm
Met hun bonte' en boa's aan;
Bij mijn naadren vluchtten zij,
Keke' eens om en wenkten mij;

Stond ik stil dan stonde' ook zij
Roerloos in gesloten rij;
Maar bij d'eersten stap klonk rap
Weer hun ruischend hoefgetrap.

Wees die overdaadge tooi
Niet op iets van licht allooi?
Kijk daar dribden zij weer door...
Neen, waar hielden zij mij voor!

Nauw'lijks strookte ik 't ritslend gras
Dat nog dauw-bevochtigd was -
Als een lief, betraand gezicht,
Zoende 't warm het zonnelicht -

Maar mijn voet viel toch te zwaar,
Want ik schrikte een vogelschaar
Die met snorrend wiekgerucht
Rees in de uchtenddronken lucht.

Donker stegen zij, heel hoog
Waar hun wiegen lichter woog,
Zwenkten zij en blonken thans
Als een zilvren vonkendans.

Grutto, grutto klonk 't van ver,
En die roep werd mij een ster,
Die mij tot haar koning koos,
Goddlijk-blij, gedachtenloos.

En ik bukte mij vanzelf
Waar de bonte bloemenschelf
Gansch haar gullen overvloed
Voor den plukker gloeien doet.

Dan heb ik ze rechtgezet
Tot een grooten glansboeket;
Nimmer had ik aan mijn borst
Zulk een inngen last getorst.

Doch mijn gids, de zon, geeft aan
Tijd van komen en van gaan;
Hij had mij dit feest bereid,
Heeft mij ook naar huis geleid.

Eerst trok ik de dorpsstraat door,
Stijf-bemodderd, grijs en goor,
Naar dien raren bedelaar
Wees het volk met norsch gebaar.

Maar de kindertjes alom
Groetten mij en knikten om;
Want wie zorgzaam bloemen draagt
Ook heur evenbeeld behaagt.

Werken kon ik niet dien dag,
Wijl ik voor mijn venster lag,
En den zomer droomend dronk,
Tot mijn zon in 't Westen zonk.

De Bloementros.

Hoe diep we ook mogen delven,
Geen spade ontbloot Uw schrijn
Herinring aan ons-zelven
Waar wij het graf van zijn;

Maar vaak wen we al verloren
De heugnis van Uw dood,
Stort gij, opnieuw geboren,
Als roze' ons in den schoot.

Liefste dat 'k U zie schreiën,
Wijl 't licht Uw lokke' omspon,
Herschept dit hier ons beiën
Tot kindren in de zon?

Twee blonde kindren, bloeiend
Naast wikke en wingerdrank,
De wange' als vruchten gloeiend,
Hun stem alleen nog klánk.

De kleinste wil doen blijken
Wat haar van bloemen scheidt;
Dat kan geen bloem begrijpen
Waarom een kindje kreit.

Den jongen dunkt aandoenlijk
Die droefheid in het groen,
Hoe wild ook en onnoemlijk
Hij zal ze wijken doen.

Hij zoekt een sterken stengel
Vol roode kelken uit,
Die met zijn blij gebengel
De blauwe lucht doorluidt.

Die plukt hij en die biedt hij
De klaagster vorstlijk aan;
Door tranen lachend ziet zij
De klare schellen slaan.

Dan schudt zij in geschater
Het geurig klokkenspel.
Zeg lief van jaren later
Herkent ge ons beide wel?

Zal, klaagster in de bloemen,
ik weer Uw trooster zijn
En nu Uw leéd verzoenen
Als eens die kinderpijn?

Zie op, ik breng den stengel,
Schoonste in mijn tuin gezocht,
Hoe lieflijk zijn gemengel
Vreugde met vreugd vervlocht.

Hij wiegelt heen en weder;
Wat mij tot dichter maakt,
Glimlach, die lichte veder,
Is in zijn kroon ontwaakt.

O hef hem hoog, of blonken
Mijn zange' in zon en wind,
En wees, door mij beschonken,
Weer 't zoet-gestilde kind.

Slapend Kind.

Kom mijn kind, de dag gaat ook.
Zie haar afscheid wuift ze al ginder;
In den tuin zijn bloem en vlinder
Als de nachtlamp en haar rook.
Kom mijn kind, de dag gaat ook.

Stil, hij is den dag al voor,
En hij sluimert, volgedronken,
Moegedroomd en blindgeblonken,
In oneindig niets teloor,
Rustig bij mijn woorden door.

Wonder, wat wordt de avond zwart!
Langzaam, langzaam moet ik stijgen
Langs de trappen, zelfs niet hijgen
Met dit hoofdjen aan mijn hart,
Tot waar zacht de sponde mart.

Ach, want als hij wakker schrikt
Uit dat land van klank en kleuren
En hij ziet den nacht hier treuren,
Weet ik dat hij uren snikt...
Stram mijn knie, dat gij niet knikt!

Een Knaap.

's Avonds als de wolken varen
Roodgezeild op gulden zeên,
Staat hij voor zijn raam te staren
In zijn witte hemd alleen.

Schoon hij lang zijn nachtgroet kuste,
En getroost den kring verliet,
Lust hem toch het roerloos rusten
In de bleeke lakens niet.

Kan hij van den dag niet scheiden
Als een kranke aan 't leven hangt,
En niet kalm het donkre beiden,
Wijl zijn hart voor 't lichte dankt?

Neen, maar duizend vogels zwieren
Boven 't duistrend boomengrauw,
Of daar duizend blaadren gieren
Stormgezweept langs 't huivrend blauw.

Zijn dit dan de zwarte droomen
Die, wen kalm het lijf zich strekt,
Op onhoorbre vleuglen komen,
Wreedgeklauwd en scherpgebekt?

Of wel 't beeld van de gedachten,
Die zijn onbevleete geest
Als een leger vreemde machten
Naadren voelt en hulploos vreest?

Zie hem zelf maar vol in de oogen,
Zoo men kinderoogen doet,
Zonder wrokken, wen bedrogen,
Slechts uw vraag zijn vraag ontmoet...

Mochten niet die sombre scharen
Vluchten naar de verten heen,
Zal hij, tot de nacht valt, staren
In zijn witte hemd alleen.

Kinderland.

Diep zit ik in vroeger te wroeten
Bij sterren en zonneshijn;
Hoe zal ik mijzelf weer ontmoeten
Als kindje en gelukkig zijn?

Herinnering kan mij niet leiden,
Geen peinzen dat schift of scheidt;
De ziel dier versluerde tijden
Is louter doorzichtigheid.

Doch soms, bij een simpel gebeuren -
In d'uchtend een haan die kraait,
Of even een vleugje van geuren
Dat over een bloemperk waait, -

Wordt plots mij de wereld als rozen,
Ikzelf tot een druppel dauw,
Die niets is dan spiegel voor 't blozen
Van bloeikleur, zonlicht en blauw.

Maar nauw' kent mijn denken de mare:
'Ik ben in mijn kinderland'
Of wild wil hij grijpen en garen,
En 't glipt door mijn vingers als zand.

Dan ga ik weer zoekende wroeten
In mijnen van ruimte en tijd;
Ik vrees dat van 't eindelijk begroeten
Dier reinheid de dóód mij scheidt.

Ochtend.

'k Heb al dikwijls willen zingen,
Overmacht der morgenstond,
Hoe uw speren binnendringen
Droomwolk die de ziel vermomt.

Staan wij niet als zonder zonden
Voor het openwijkend blind,
Half in sluimer nog gebonden,
Bijna engel, bijna kind,

Lachend naar het hemelgloren,
't Vochtig groen dat nauw' ontbot,
Of wij broeders zijn geboren
Samen uit den schoot van God.

Dieper buigen wij voorover,
Dat een golf van voogdenschal
Wegwischt door zijn tonentoover
Onrust naar wat komen zal.

Gansch nu aan onszelf ontheven
Aadmen, waar een zoelte zucht,
Wij de essens van 't warme leven,
Aardgeur, bloem- en nevellucht...

Langs de dauwjuweelge wegen
Dwaalt een vroege wandelaar.
Dat hem deze dag, ten zegen,
Onbegrepen weelde waar'!

Ik ben van ver gekomen.

Ik ben van ver gekomen,
De weide wiegt de wind,
Geen zachter zij voor droomen
Dan zode uit zonlicht spint.

Hier zou ik gaarne rusten
En, gauwdief van den dag,
Gelooven dat mij kuste
Een lief dat naast mij lag.

Maar dichtbij bloeien daken,
Een toren roodgeroost
Doet goud zijn uurplaat blaken,
Waar appelbloesem bloost.

Daar wil ik wonen, werken,
Op 't aambeeld klinken uit
Den maatslag van mijn sterke
Gepeinzen, zwaar en luid;

Bij scheemring, telken zomer, -
Die steeds mij grijzer vindt, -
Genietend wat een droomer
In avondstilte mint.

Zóó eindigt niet de wereld...
Onder gewelfde hand
Betuur ik 't glansbepereld
En grensloos lijnend land.

Dan doemen op de kammen
Van 't wuivend beukenwoud
Dat, als een muur van vlammen,
Aan d' einder staat gebouwd.

Nog uren eer ik naadre
Die trotsch-gezuilde zaal
En mij de zang der blaadren
Toeruischt zijn diep koraal.

Welaan ik zal betreden
Het moskleed vóór den nacht;
Wie weet te welker stede
Mij, minnaar, 't Wonder wacht.

Rondom rijst wijd de hemel;
Zoo lijkt der velden glans
Bij 't blindend-blauw gewemel
Een kleine, groene krans.

Zie, koeplende moskeeën,
Blinkend van rein lazuur,
Palmen aan zilvren zeeën,
Fonteynen vloeibaar vuur!

Daarheen! - Hoelang nog zwerven
Dorstig, begeerig kind?
Wellicht moet eerst ik sterven
Voor mij een rustplaats bindt.

De Zwemmers.

Zij roepen en wringen de handen
De poppekens klein aan het strand:
'Bij alle de U bindende banden
Keert weer naar den veiligen kant!'

De zwemmers zich wentlen en schaatren,
Zij deelen met krachtigen slag
De weemlende, woelige waatren,
Wijnrood van den rijzenden dag.

Hun hoofden zijn dronken en blozen,
Die weten van keeren noch kust,
Lichtdrijvend als bloeiende rozen
Waarheen het den golvendans lust.

Verlangen rein als de luchten,
En sterker dan 't zout van de zee,
Verleent aan den storm van dit vluchten
Den schijn eener goddelijke vrêe.

Want ginds waar de morgen deed stroomen
Gul-offrend haar melk en haar bloed,
Daar schiep het geloof aan hun droomen
Een land als de ziel van dien gloed.

Dit land te bereiken, er te eten
Den lotus, den trooster in 't dal,
Die leed, lust en dood doet vergeten
Voor droom in den schoot van 't heelal!

Zij willen er rustend beluistren
In 't lommer het toovergefluit,
Dat jubelend de aarde doet duistren,
De poorten van Eden ontsluit.

Hun wachten paleizen tot woning,
Waar elke verbeelding bij sterft,
En kussen zóo zoet dat heur honing
Nog wenschen naar kussen verderft...

Slanke armen zich buigen en strekken,
Glans glijdt en wat schuim bruist er mee,
O duivel noch god kan hen wekken
Uit sluimer die wiegt met de zee.

Zijn 't uren of dagen? - Zij naadren?
Reeds dobbert ten teeken een vrucht,
Met wonder-gevormde blaadren,
Getint als een najaarsche lucht.

Dan hooren zij hoog in het gouden,
Breedruischende, vleugelgerucht,
Een vogel, een nimmer-aanschouwde,
Den geur van een woud in zijn vlucht.

Heil boden! Zal hun dan gelukken
Dat nooit door een mensch is volbracht,
Aan sterflijken boezem te drukken
Wat boven de sterren ons wacht?

Mat aarzlen hun slagen - zij zinken
De wieg voor hun vreugd wordt haar graf.
Wee! gif uit den beker te drinken
Die wijn voor het leven eerst gaf.

Stil - is het niet heerlijk te zinken
Zoo vroom in den strijd en zoo bloot,
Wijl brekend de blikken nog blinken
Van zekerheid machtger dan dood?

Wat moeit ons een einddoel - het streven,
Het grensloos bewegen is al.
Wij lache' in den roes van ons zweven
Om wereld, om wijsheid en val.

.....

Nog roepen en wringen de handen
De poppekens klein aan het strand,
Laat vrij Uwe seinvuren branden,
Zij keeren niet weer naar Uw land!

Toen en Nu.

Een dag als nu, eenzelfde lente en avond; -
Wij gingen moegezoend zoo weelde-traag,
Na 't kusse' aan lach en handedruk ons lavend,
Als 't land aan vrede na een onweersvlaag.

Toen werd me Uw hoofdje plots ten lieven last;
De bloesentakken kroonde' ons zacht en sneeuwig
Als 't eerste menschenpaar, wij hoopten vast
Ook 't laatste en gij spraakt gansch me omklemmend: 'eeuwig'.

Wij schrikte', een hek rees voor ons met de emblemén:
't Gevleugeld uurglas en de gierge zeis,
Door 't siddrend loof der zilvren popels schénen,
Lijk schimmen droef, de zerken koel en grijs.

Uw starre hand werd steen, Uw lippen trilden,
Nog trots-geplooid van 't overmoedig woord,
En in Uw klacht die troost noch zwijgen stilde
Had ik de leegte van Uw ziel gehoord...

Hier rijst weér 't hek, de bleeke zerken beiden,
Liefste alsof tijd slechts in den droom bestond;
Doch wij veranderden en vreugdig schrijden
We onder de witte twijgen mond aan mond.

Ge zégt het niet dat woord, maar 'k zie Uw oogen,
Ik voel Uw hand, Uw hart dat rustig slaat;
Zoo weet ik dat, aan graf en angst onttoegen,
Gij nú het heilge van Uw wensch verstaat.

Uw Handen.

Uw koele handen aan mijn voorhoofd, alle
Gedachten die nooit moe van waken branden
Bij dag en nacht, zijn kalm in slaap gevallen.

Vanwaar de toover toch dier trouwe handen?
Ik weet dat wind, wen hij de aromen woelt
Uit bloem en voor der vochte zomerlanden

En zoo doorgeurd, 't ontbloote voorhoofd koelt,
Met minder leniging die klamheid kust,
Dan nu mijn gloed van Uw omvangen voelt.

Ja zelfs als 't helder water bruisend gutst,
Dat zorg en stof verstroomen in zijn stralen,
Droomt ongestild gepeins toch naar Uw rust...

Uw palmen streefend langs mijn slapen dalen,
Uw vingers strenglen zich en ongestoord
Voel ik hun lief gebed een wensch herhalen,

Die in mijn diepen vrede wordt verhoord.

Nimmermeer.

Ik wind de wollen sjaal zoo warm
Haar om de schouders, buig mij neder
En kus haar; leunend aan mijn arm
Loopt zij de herfstlaan heen en weder.

Had ik heur oogen togedrukt,
De handen op haar borst gevouwen,
En lag ik voor den steen gebukt
Waarin haar naam stond uitgehouwen,

Zou zij niet zóo verloren zijn,
Zóo hooploos voor mijn hart gestorven,
Als nu waar beide in vlammschijn
Wij door het dorrend loover zworven.

Waarom? Is dan die roode mond
Niet even lief geplooid gebleven,
Kronen heur lokken minder blond
De speelsche gratie van haar leven?

Neen, maar wat hiér gescheiden heeft,
Is het onnoembre dat gevleugeld
In ons naar verre ruimten streeft,
Doch sterven moet als men 't beteugelt.

Wij stegen twee in 't grondloos licht,
Als duiven die den morgen groeten,
Toen sloeg zij moe de wieken dicht,
En nooit zal ik haar weer ontmoeten.

Sombere Zomer.

'Zie mijn tuin hoe al zijn kelken,
Zomer door geen zon bemind,
Onbevrucht en geurloos welken
In den regen en den wind;

Of prinsesse' een blonde ronde,
Met hun dierste goud gesierd,
Voor hun jong verlangen vonden
Slechts den dood die bruiloft viert.

Ach, bij al dit dorre' en derven
Smart mijn angstig hart het meest
Dat die arme bloemen sterven
In de kleuren van een feest.'

“Liefste droef laat mij U leeren
Uit dit zachtbeklaagde beeld,
Hoe de tranen dieper deren
Zoo gij die met lachen deelt.

Ook bij U ligt niet het wreede
In de wolk die nederzijgt,
Doch dat staag Uw damp-omkleedde
Hart naar heldren hemel hijgt.

Geeft gij niet Uw gulden vlechten
Telken morgen juist dién val,
Dat daar halm en kruid zich hechten
En de zón er nestlen zal?

Slaat gij niet, uit het bed gerezen,
Om Uw leên het ijlst gewaad,
Dat het buiten U mocht wezen
Of gij naakt in dagbrand baadt?

Ja zelfs met de norsche vlagen
Om Uw stil, verbleekt gezicht
Blijft toch dorst wanhopig vragen
Naar den zomer en zijn licht.

Lief, nietwaar, zoo bang te strijden
Is Uw bitter deel geweest,
Omdat slechts Uw ziel wil lijden
In de kleuren van een feest.”

Beeldjes van Tanagra.

Zij ranken op die kleine beelden,
Teer in het gelend avondlicht,
Waar spelend elks gebarenweelde
Der menschen liefst geheimnis dicht.

Hier danst een jeugdig meisje voor,
Zij neigt den romp, zij tilt de slippers,
Dat 't innigst wat haar droom verloor
Licht in dien danspas heen zal glippen.

Haar stille zuster weert de stralen,
Waar schaduw van haar hoedrand viel,
Zij doet haar peplos plooieloos dalen,
En sluit haar oogen en haar ziel.

Een rijper vrouw, die 't kleed laat zinken,
Ziet in 't geheven glas terzij,
Half twijflend op daar op kán blinken
Een tweede beeld zóo schoon als zij.

Haar schijnt de jonge man te wenken;
Zijn smeekend-uitgestrekte hand
Boog ope' om 't dierbaarst weg te schenken:
De bloesems van zijn toekomstland.

Dien grijsaard kan geen halsblank vangen,
Wiens kromgebogen gang noô schraagt
De vrome kracht van 't laatst verlangen,
Dat niets meer van het leven vraagt.

Een zín wil in dien vorm ons boeien:
Dat liever wie naar bloemen bukt
Moest zoeken naar dit rijker bloeien,
Dat reeds in stugge klei verrukt.

Zij ranken op die kleine beelden,
Teer in het gelend avondlicht,
Waar spelend elks gebarenweelde
Der ménschen liefst geheimnis dicht.

Middag.

Geen kan van 't verleden spreken,
Of zijn zacht gezicht ik zie
In uw droeven ban verbleeken,
Mijmrende melancholie.

Vreemd - want luistren naar de zangen
Die de geest van ginstren neurt,
Mij dat hartebeeld, de wangen,
Als in vreugde voller kleurt. -

Daarom ik den middag prijze,
Wijl mij 't heetst en heerlijkst heugt,
Bij zijn zingend zonnerijzen
Felle vlam der verre jeugd.

Hoe ik ging zoo hitte stroomde
Als een regen naar de wei,
Of een diepe slaap me omdroomde,
Slechts verlangen luid in mij.

Zeker dáar te zullen groeten,
Schooner dan mijn droom haar vond,
't Eerste meisje met haar zoeten
Oogenlach en lustenmond.

O, dan leek het beidend later
Weidscher dan de hemel spant
En de wei het eindlijk water
Tusschen mij en 't wonderland.

Hevig weende ik als verslagen
Door dien zoen van middaggloed,
En mijn juichkreet klonk lijk klagen:
God wat is te leven goed...

Nú is later; ouder, wijzer
Ik dien koorts voor ruste ruil
En ten noen tevreden peizer,
In de koele schaduw schuil.

Najaar.

Ons lokt tersluiks een zomerdroom
Terug naar 's hemels regiment,
Wij zoeken weer Gods blauwen stroom
Wiens bedding grens noch bodem kent.

Wij waren 't ook zoo lang gewoon
Met elken luiden leeuwerik
Te ontstijgen naar dit eeuwig schoon
Ons aard-gebonden oogenblik.

Wij zagen hoe de donkre grond,
Uit zwaarte, lichte wondren schiep,
Of hij van 't duister opwaarts stond
En met zijn bloei den hemel riep.

Niets boog zich neer, de zuivre zon
Schonk elk verlangen wiek en lied,
Ook onze ziel sprong als de bron,
Die uit zijn schacht ten hooge schiet.

Voorbij, vergeefsche Erinnerung -
De nieuwe vorst verzet de wet -
Wij knielen saam in schemering
Diep neder aan zijn leemen bed,

Aanvaardend hoe 't mild licht niet meer
Ons strijdbaar wenschen wakker straalt,
Maar voor de huldging van zijn heer
Langs mistentrap ter aarde daalt.

Schatplichtig wordt ons lichaam, warm
Damp uit het land een geur van wijn -
Mocht nu een blank-omvangende arm
Lijfs loomen lust tot peluw zijn!

En rondom ruischt en ploft de val
Van wat door maanden luistrijk leeft
Slechts daarvoor dat het eindlijk al
Zijn pracht het zand te spijsen geeft.

En wij? - dekke' ons de dorre blaân
Al naar ons lijf tot rusten rijpt,
Of is 't alleen om 't eedler gráan
Dat oogster dood de zeisen slijpt?

Morgendauw.

Rustig wascht de man, wiens schande
Biecht noch boete delgen wou,
Zijn van misdaad bloedge handen
In den koelen morgendauw.

De eerste leeuwrik dunkt hem wonder,
Stijgend in onpeilbaar blauw,
Waar te nacht nog flits en donder
Vochten met hun vloek en klauw;

Toen hij blind door stormwind waarde,
En niet anders bidden kon
Dan te slapen onder de aarde,
Vóór hem vond de heldre zon.

Als de landen uit hun dampen
Wikklen zich naar 't reine licht,
Blinkt de vrede na dit kampen,
Uit zijn doodgeweend gezicht.

Nu hem de uchtend zelfs wil dulden
En bij bloem en dier vertrouwt,
Wijl zij mild voor zijn onthulde
Ziel haar klaren spiegel houdt,

Zal hij zich dan langer pijnigen
Met het kwaad door hem bestaan?
Moge dauw de handen reingen
Wien verjongd aan 't werk wil gaan.

Een Zanger.

Hij trok door het land in een roodwollen rok,
Droomend bij harpspel aan de deuren zingend,
Het volk liep te hoop om zijn roodwollen rok,
Wijl innig zijn zang in die wildernis bloeide.

Hij deed het kweelen der vogels verstommen,
Het beekmurmlen zweeg bij den zucht van zijn lied,
De hemel werd helder, de zon ging stralen,
Slechts zij, wie die wijze gold, hoorden hem niet.

Zij wezen elkander zijn roodwollen rok,
Zij lachten en riepen het nieuws in de huizen:
'De dwaas is gekomen in roodwollen rok;'
Alleen de wind en de vogelen zwegen.

Of zijn liedren nog leven na duizend jaren?
Wie weet welken lauwer de tijd ons bewaart;
Maar zeker zal later bij 't haardvuur verhalen
De grijsaard de maar van zijn roodwollen rok.

Het Spiegelbeeld.

Vriend, als gij door de wouden dwaalt,
Zingend Uzelf in 't groen vergetend,
Dat mederuischend rijst en daalt
Die broederblijheid welkom heetend,

En gij Uw ziel verliest, verdeelt
In 't duizendvoud gelede leven
Zóo gansch, dat zelfs de dood een beeld
Uit droomen lijkt, met loof omgeven,

Mocht dan de zon, of 't rustloos lied
Uw lippen naar een dronk doen dorsten,
Wijl gij daar knielt vol zorg dat niet
Uw hand het kostlijk bronnat morste,

Denk, vriend, dat gij Uw hoofd niet richt
Voorover boven 't klaar weerkaatsen,
Want schrikken zult ge om Uw gezicht
Als van den aanblik eens melaatschen,

En eenzaamheid zal om U zijn
Als waart gij haar het laatste wezen,
In 't hout zult gij Uw doodenschrijn
En in het mos Uw groeve vreezen.